

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskap	45/17	14.03.2017

Sign.	Eksp. til:
-------	------------

Bredbånd Vassbotn, Vassbotnfjell, Evenesdal og Skaiti**Sakens bakgrunn**

Utfordringer knytter seg til «hvite flekker» i forhold til bredbåndsdekning i deler av kommunen. I områdene Evenesdal, Vassbotn og Vassbotnfjell, Skaiti er situasjonen slik at det er lite eller ingen bredbåndsdekning. Saltdal kommune har også noen få andre plasser i kommunen der det er utfordring i forhold til bredbåndsdekning.

Saltdal kommune har flere ganger søkt Nkom/post og teletilsynet om midler for bredbåndsutbygging. I 2016 søkte Saltdal kommune om tilskudd for bredbåndsutbygging i områdene Evenesdal, Vassbotn og Vassbotnfjell, Skaiti og Tømmerdal. Søknadssummen fra Saltdal kommune i 2016 var på kr. 11 595 000. Stortinget bevilget i 2016 kr. 126.5 mill til nasjonal bredbåndsutbygging. Fra Nordland fylke ble det sendt inn 7 søknader hvor 2 søkere fikk innvilget til sammen kr. 10 377 500.

Det viser seg å være en krevende oppgave å rigge til et prosjekt/søknad som skiller seg ut i konkurranse med andre kommuner i fylket og landet for øvrig. Saltdal kommune har i nasjonal sammenheng god dekning på bredbånd (ca. 90 %) selv om vi har områder som ligger slik til at de har lav eller ingen dekning.

Saltdal kommune har undersøkt med ulike aktører som Telenor, Netcom, Telia om det er noen av dem som har planer om utbygging i de områdene Evenesdal, Vassbotn og Vassbotnfjell. Saltdal kommune har per i dag fått tilbakemelding fra Telenor og Telia som ikke har planer om utbygging.

Vurdering

Det har i flere år vært et ønske om tilgang til bredbånd i de Saltdalsbygdene som fortsatt ikke har tilgang til mobile tjenester. Det har vært «prosjekt» av Vassbotnfjell og Vassbotn Grunneierlag hvor folk har vært med på idedugnad for å finne ut hva de kan bidra med for å skaffe seg full bredbåndsdekning. Det har vært foreslått dugnadsarbeid og pengestøtte, eksempelvis utleie av jaktterreng får å skaffe midler. Det har vært møter og mange telefoner med Saltdal kommune og møte med Norland Fylkeskommune. Det har likevel vist seg svært vanskelig å få en slik utbygging realisert.

I Skaiti stille folk opp og er villig til og bidrar med betydelig dugnadsinnsats for å kunne realisere full bredbåndsdekning. For områdene Evenesdal, Vassbotn og Vassbotnfjell vil det være mest fornuftig å etablere et mobilt bredbånd. Synergieffekten er at det vil være god mobildekning i hele området som øker sikkerheten til befolkningen. For området Skaiti, vil man legge fiber inn til en «kiosk» og enkelt linjer ut til hver lokasjon.

Det er viktig for innbyggerne i de berørte områdene at det er god bredbåndsdekning. Teknologien i dag er i stor grad basert på at man skal kunne få utført et mangfold av tjenester, innhenting av viktig informasjon via nettet. Nettbanker, tilgang til offentlig informasjon, tilgang til digital post, sosiale medier for å nevne noe. Det vil også være en sikkerhet for kommunen som tjenesteleverandør og for kommunale tjenester at det er et godt utbygd bredbånd i disse områdene.

Saltdal kommune er kjent med at Nkom for 2017 er bevilget kr. 138 mill over statsbudsjettet for tilskuddsordningen for støtte til bredbåndsprosjekter. Saltdal kommune har i de siste årene hatt jevnlig kontakt med Nordland fylkeskommune vedrørende nye utbygginger. Den siste store utbyggingen var fiber til ny tollstasjon.

Etter avslaget fra Nkom i 2016 om midler for å dekke områder med «hvite flekker», har Saltdal kommune gått en runde med Nordland fylkeskommune for å diskutere om det i det hele tatt er mulig å få støtte til de prosjektene som gjenstår i kommunen. Å søke midler hos Nkom er svært krevende og det anbefales Saltdal kommune å bruke en profesjonell søknadsskriver som er godt kjent med Nkom sine kriterier og som har kunnskap om vektingen som er viktig i søknaden.

Saltdal kommune har gjort en avtale med Bredbåndsfylke Troms AS om leie av konsulent til søknaden som Saltdal kommune skal sende til Nkom. Konsulenten kjenner kommunen godt gjennom tidligere prosjekt. Forutsetningen for leie av konsulent er at det bevilges penger til en prosjektsøknad.

I 2017 vil prosjekt som sikrer grunnleggende god bredbåndsdekning i områder uten, bli sterkt vektlagt. Lokal med finansiering og kostnadseffektiv utbygging vektlegges i betydelig grad. Fylkeskommunene skal bedømme og prioritere søknader fra kommuner i eget fylke, mens endelig behandling skjer av Nkom. Nkoms rolle er å se hele landet under ett og tildele midler ut fra et felles sett med kriterier. Godkjente prosjekter skal legges ut på offentlig anbud og tilskuddsmodellen brukes.

En søknad til Nkom vektet på følgende måte:

Det bør foreligge et vedtak fra politisk organ med økonomisk garanti for kommunens andel. Dette for at det skal gå klart fram at dette er en sak kommunen prioriterer, og ikke bare et initiativ fra administrasjonen.

Det er ingen øvre grense for hvor stor prosentandel man kan søke i støtte. Man får imidlertid høyere score på punktet «lokal med finansiering» jo mindre % andel man søker i støtte. Nkom operer med en glidende skala hvor de som søker om 30 % eller mindre får 10 poeng, mens de som søker om 100 % får 0 poeng.

Ideal-søknaden i Nkom's øyne har finansieringen tre-delt:

- 1/3 kommune, fylkeskommune/dugnad
- 1/3 Operatør/utbygg
- 1/3 NKOM

Vektingen fordeler seg slik:

1. Antall nye bredbåndstilknytninger og relativ økning av dekning. Antall «hvite» husstander i dag, dekningsgrad, ny dekningsgrad. Vektes 30 %
2. Antall husstander som får et forbedret bredbåndstilbud med høy kapasitet. Vektes 5 %
3. Kostnadseffektiv nettutbygging i det enkelte prosjekt: Best mulig utnyttelse av tilgjengelige midler, estimerte utbyggingskostnader per tilknytning. Muligheter for tilgang til eksisterende infrastruktur som grøfter, trekkør, stolper m.m. vektes 25 %
4. Lokal med finansiering: lokal offentlige finansielle midler, lokale private finansielle midler, lokal offentlig personinnsats, lokal privat egeninnsats/dugnad vektes 20 %
5. Plan for bærekraftig drift etter at utbyggingen er gjennomført: Sannsynligheten for at bredbåndstilbudet kan opprettholdes og videreutvikles, krav til utbyggere og utforming av avtale. Vektes 15 %
6. Betydning for lokal samfunnsutvikling, verdiskaping og aktivitet for innbyggere, næringsliv og besøkende. Vektes 5 %

Lokal medfinansiering

Ordningen godkjenner at egeninnsatsen fra prosjektdeltakerne i form av persontimer ved for eksempel dugnad og prosjektering blir ført som med finansiering. Større dugnadstimer må dokumenteres og på forespørsel må det kunne legges frem detaljert timelister som viser hvordan man har kommet frem til kostnadene med egeninnsatsen.

Hva kan man regne med blir kommunens finansielle bidrag?

- Konsulentbistand til søknadsprosessen er en timepris på kr. 1300 eks mva. I tillegg kommer utgifter til reise og opphold + 5 %. Det er vanskelig å si nøyaktig hvor mye konsulentonoraret blir, men vi bør ta høyde for kr. 50 – 60.000
- Kommunens egenandel opp til kr. 1.4 mill.
- De totale kostnadene i dette prosjektet er stipulert til ca.kr. 6.6 mill.

Det finansielle anslaget er usikkert. Kommunal egenfinansiering avhenger av prosjektets art, størrelsen på dugnadsarbeid og grad av ekstern finansiering.

Konklusjon og anbefaling

Utbygging av bredbånd i områder med hvite flekker vil utvilsomt ha positiv effekt for samfunnene og sikkerhet i områdene. Ordningen med mulig medfinansiering av bredbåndsprosjekter er usikker og kan utgå til neste år. Det betyr at dersom kommunen skal regne med å få eksterne midler til bredbåndsutbygging, kan det være nødvendig å søke i år. Samtidig er ikke midler til egenfinansiering avsatt i økonomiplanen og det hersker usikkerhet om en eventuell investering vil kunne godkjennes av Fylkesmannen. Kommunestyret bes vurdere to ulike innstillinger. Dersom investeringen ikke er tilrådelig på dette tidspunktet kan følgende innstilling gjøres:

- Kommunens investeringskostnader er for store i dette prosjektet til at det vil være økonomisk forsvarlig å gjennomføre det når Saltdal kommune er på ROBEK-listen
- Ny vurdering av bredbåndsutbygging gjøres når kommunen er ute av ROBEK-listen, herunder mulighet for andre finansielle kilder til medfinansiering.

Alternativt kan kommunestyret tilrå at forprosjekt gjennomføres og investering igangsettes ved positivt tilsagn. I så fall får kommunestyret finne finansiering til tiltaket. Det er vurdert å bruke av næringsfond til å finansiere søknadsskriving, men da vil det gjenstå svært lite midler til ordinær næringsstøtte resten av året. Et alternativ kan da være å bruke av avsatte midler til kommunestyrets disposisjon, der det er avsatt 0,5 mill kr. Alternativ innstilling kan da være:

- Saltdal kommune søker midler til bredbåndsutbygging i områdene Vassbotn, Vassbotnfjell, Evenesdal og Skaiti
- Kostnader til finansiering av konsulentbistand på ca. kr. 60.000 dekkes av kommunestyrets disposisjonspott.
- Ved positivt tilsagn tilrås det at investeringen søkes innarbeidet i økonomiplan 2018-2021. Investeringen ventes å ha en total kostnadsramme på ca. 6.6 mill kr, herunder en kommunal medfinansiering på ca. kr. 1.4 mill.

Selv om en utsettelse av investeringen innebærer en risiko for at eksterne søknadsmidler ikke lenger vil være tilgjengelig, tilrår rådmannen at prosjektet tidligst kan gjennomføres når kommunen er ute av ROBEK-listen. Dette med bakgrunn i kommunens økonomiske situasjon og manglende økonomiske bæreevne til å håndtere et usikkert investeringsprosjekt i en slik skala.

Rådmannens innstilling

- Kommunens investeringskostnader er for store i dette prosjektet til at det vil være økonomisk forsvarlig å gjennomføre det når Saltdal kommune er på ROBEK-listen
- Ny vurdering av bredbåndsutbygging gjøres når kommunen er ute av ROBEK-listen, herunder mulighet for andre finansielle kilder til medfinansiering.